

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

Кафедра теорії та методики
олімпійського і професійного
спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Центральноукраїнського

державного

університету

імені В. Винниченка

проф. Соболь Є.Ю.

« _____ 2025 р.




атестаційного екзамену

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ
ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ

для спеціальності **017 Фізична культура і спорт**

Освітньо-кваліфікаційний рівень: **магістр**

Освітня програма **Фізична культура і спорт**

Програму атестаційного екзамену
розглянуто та ухвалено
на засіданні кафедри
теорії та методики
олімпійського і професійного спорту
Протокол від 22 травня 2025 р. № 10
Завідувач кафедри
 доцент **Бабаліч В.А.**

Кропивницький – 2025

Пояснювальна записка

Вимоги до студента на атестаційному екзамені

На атестаційному екзамені студенти-випускники повинні продемонструвати глибокі знання теоретико-практичних, методичних та організаційних аспектів підготовки спортсменів. Показати володіння методичними вміннями та науковий підхід до розв'язання практичних проблем навчання і виховання.

Головною вимогою атестаційного екзамену до рівня теоретичної підготовки студентів-випускників є їх ґрунтовні знання теоретичних основ фахових дисциплін, провідних концептуальних теорій навчання і виховання, усвідомлення ролі та значення психолого-педагогічних наук у майбутній професійній діяльності. Відповідь студента на атестаційному екзамені повинна підтвердити повноту знань категорійно-понятійного апарату з фахових дисциплін, фізіології, психології та методики навчання дисципліни, нових підходів до трактування окремих понять, розуміння їх сутності, а також знання фактів, термінології, структур, принципів, законів, закономірностей, методів, засобів навчання і виховання.

Студент-випускник демонструє здатність аналізувати та будувати реальний тренувально-виховний процес, діапазон володіння вміннями й навичками операційного рівня, методичну грамотність, зокрема сформованість гностичних, конструктивно-планувальних, проектувальних і комунікативно-навчальних умінь.

Структура та зміст атестаційного екзамену

Атестаційний екзамен складається з двох частин: *теоретичної* (у формі виконання завдань з фаху та фізіології) та *практичної* (виконання та захист атестаційних завдань з фахової діяльності).

Перша частина екзамену: теоретична

Складовою атестаційного екзамену є розв'язання завдань, спрямованих на визначення рівня теоретичної підготовленості.

Кафедра теорії та методики олімпійського і професійного спорту обрала формою проведення цієї частини білети.

Друга частина екзамену: практична (виконання та захист атестаційних завдань)

Атестаційні завдання розроблені на основі чинних навчальних програм дисциплін професійної підготовки і мають на меті комплексну перевірку теоретичної та практичної підготовленості випускника до професії тренера-викладача.

Об'єкти оцінювання: знання та компетенції з методики викладання фаху.

Структура екзаменаційного білета:

– 1-2 завдання з методики викладання фахових дисциплін.

1-ше, 2-ге атестаційні завдання

Мета: визначення рівня сформованості професійної компетенції – здатності виконувати функції тренера.

Професійна підготовка фахівця, тренера з виду спорту, передбачає володіння випускниками понятійним апаратом, сучасними теоріями та концепціями, фактологічним матеріалом загальної теорії підготовки спортсмена:

- знаннями теоретико-методичних засад підготовки кваліфікованих спортсменів;
- знаннями основ соціально-правових основ сучасного спорту;
- умінням здійснювати комплекс заходів з метою попередження та профілактики перетренованості і травматизму спортсменів;
- умінням професійно організовувати педагогічний процес у ЗВО, застосовуючи сучасні методи й технології навчання, творчий та критичний підхід, а також здатністю визначати й розв'язувати актуальні проблеми вищої освіти;
- знаннями та практичними уміннями щодо планування, підготовки, організації, проведення та оцінювання масових спортивних заходів.

Випускник повинен надати вичерпну відповідь на запитання та зауваження голови й членів екзаменаційної комісії.

1 частина Теоретична та 2 частина Практична

Організаційні засади розвитку сучасного спорту

Тема 1. Структура міжнародного спортивного руху.

Основні напрямки в розвитку сучасного спорту: масовий спорт - шкільний, професійно-прикладний, загальнокондиційний, оздоровчо-рекреативний і оздоровчо-реабілітаційний; резервний спорт - дитячо-юнацький спорт; спорт вищих досягнень – олімпійський (аматорський), професійний, комерційний. Структура масового та резервного спорту. Структуру сучасного спорту вищих досягнень. Основні погляди на визначення сучасної структури спорту високих досягнень: олімпійський та професійний спорт і професійний супердосягнень та професійний комерційний. Моделі сучасного спорту високих досягнень. Любительський, професійний та олімпійський спорт високих досягнень. Зарубіжний досвід державного регулювання сфери фізичної культури і спорту.

Загальна структура міжнародної олімпійської системи. Співробітництво трьох складових частин олімпійського руху - МОК, МСФ, НОК; суперечності та можливі шляхи їх вирішення. Регіональні і континентальні ігри як складова частина міжнародного олімпійського руху, практика їх проведення. Регіональні ігри та їх характеристика: Азійські, Африканські, Панамериканські ігри. Регіональні та інші ігри – Середземноморські, Панарабські, Ігри співдружності, Всесвітні ігри. Ігри молоді – Юнацькі

олімпійські ігри, студентські ігри (Універсиади). Ігри інвалідів – Паралімпійські ігри, зимові Паралімпійські ігри, Дефліпійські ігри, спеціальні Олімпіади. Ігри, що проводяться на основі національних, релігійних, професійних та інших ознак.

Ліга, асоціація, союз як основні структурні ланки професійного спорту. Фактори, що впливають на організаційну структуру професійного спорту. Структура професійних ліг. Рада управління лігою як найвищий законодавчий та виконавчий орган ліги. Функції Ради управління лігою, її адміністрації та президента. Функції президента та адміністрації професійної ліги. Інфраструктура професійних ліг, команд – керівники ліг, власники команд, менеджери, тренери, спортсмени, агенти, асоціація спортсменів. Їх характеристика. Клуб/ команда як низова ланка професійної ліги. Статут професійного спортивного клубу. Структура управління командами. Форми володіння професійними командами (індивідуальна, корпоративна, акціонерна), їх характеристика та відмінність. Роль обмежень, що мають місце в уставах і конституціях ліг, асоціацій. Характеристика положення “резерва системи” в американському професійному спорті. Вплив організаційної структури професійних ліг і асоціацій США на ведення спортивного бізнесу у Європі.

Тема 2. Організаційні основи спорту в Україні

Система державного регулювання у сфері фізичної культури та спорту в Україні. Система державного управління спортом високих досягнень. Державний, громадський та комерційний ланцюги в управлінні спортом високих досягнень. Законодавчий, управлінський та виконавчий ланцюги спорту високих досягнень. Форми підготовки спортсменів високого класу: ШВСМ, спортивні клуби, команди майстрів та збірні команди, центри олімпійської підготовки (ЦОП).

Сучасні освітні технології підготовки кваліфікованих спортсменів

Тема 1. Система підготовки кваліфікованих спортсменів.

Вступ до дисципліни «Теорія та методика підготовки кваліфікованих спортсменів». Основні положення у системі підготовки спортсменів. Основи теорії адаптації та закономірності її формування у кваліфікованих спортсменів. Навантаження, стомлення та відновлення в системі підготовки кваліфікованих спортсменів. Змагальна діяльність та її моделювання у підготовці кваліфікованих спортсменів. Структура та методика побудови процесу підготовки кваліфікованих спортсменів.

Тема 2. Фактори і умови, що підвищують ефективність тренувальної та змагальної діяльності кваліфікованих спортсменів.

Змагальна діяльність та підготовка за різних кліматогеографічних та погодних умов. Науково-методичне забезпечення підготовки кваліфікованих спортсменів. Матеріально-технічне та фінансове забезпечення підготовки кваліфікованих спортсменів.

Соціально-правові основи сучасного спорту

Тема 1. Загальна характеристика права.

Поняття і сутність права, його основні функції. Правові відносини. Правомірна поведінка та правопорушення.

Тема 2. Нормативно-правове регулювання спорту в Україні.

Загальна характеристика законодавства в галузі спорту. Правове регулювання діяльності державних та суспільних органів управління фізичною культурою та спортом. Нормативне регулювання положень про спортивні організації. Регулювання праці професійних спортсменів та тренерів. Особливості регулювання праці спортсменів віком до 18 років, спортсменів-жінок. Правове регулювання спортивних змагань. Правове регулювання реклами і спонсорства в спорті. Організаційно-правові основи протидії допінгу в спорті. Нормативно-правове регулювання міжнародних спортивних рухів. Міжнародно-правові акти в галузі спорту.

Перетренованість і травматизм спортсменів

Тема 1. Науково-теоретичні основи перетренованості у спорті. Передумови та фактори ризику виникнення перетренованості.

Визначення перетренованості та її сутність. Предпатологічні та патологічні стани у спорті. Причини та патогенні умови виникнення перетреноування.

Фактори ризику виникнення перетренованості

Тема 2. Класифікація перетренованості. Симптоми і діагностика перетренованості спортсменів.

Стадії пере тренуваності. Типи пере тренуваності. Визначення та оцінка загальної фізичної працездатності та аеробної продуктивності. Толерантність до фізичних навантажень. Діагностика перетренованості спортсменів.

Тема 3. Травматизм у спорті.

Характеристика спортивного травматизму. Причини травматизму у спортсменів. Класифікаційні ознаки спортивного травматизму. Види травм у спорті. Різновиди травм у залежності від виду спорту. Раптова смерть у спорті. Профілактика травматизму спортсменів.

Організація масових спортивних заходів

Тема 1. Загальна характеристика масових спортивних заходів. Основні терміни і поняття масових спортивних заходів. Завдання перед організацією масових спортивних заходів. Змагання як основна форма масового спортивного заходу.

Тема 2. Правові засади проведення масових спортивних заходів. Нормативні документи, що регламентують проведення масових спортивних заходів: ЗУ «Про фізичну культуру і спорт», «Положення про порядок організації і проведення офіційних спортивних змагань і навчально-тренувальних зборів та порядок матеріального забезпечення їх учасників», «Єдиний план спортивних заходів України», «Положення щодо забезпечення громадського порядку та безпеки учасників і глядачів під час проведення масових спортивно-видовищних заходів на спортивних спорудах або спортивних змагань в інших місцях», Вимоги міжнародних федерацій щодо проведення спортивних змагань, Правила змагань з видів спорту.

Тема 3. Методичні основи підготовки і проведення масових спортивних заходів. Етапи проведення масового спортивного заходу.

Тема 4. Методика розробки програми і сценарію масового спортивного Заходу Програма спортивного заходу. Сценарний план масового спортивного заходу. Структура церемонії відкриття та закриття масового спортивного заходу. Музичний супровід спортивного заходу.

Тема 5. Методика планування, організації та проведення спортивно-масових заходів у загальноосвітньому навчальному закладі. Організація та проведення спортивно-масових заходів у середніх класах. Вікові особливості дітей молодшого шкільного віку. Організація та проведення спортивно-масових заходів у середніх класах. Вікові особливості дітей середнього шкільного віку. Організація та проведення спортивно-масових заходів у старших класах. Вікові особливості дітей старшого шкільного віку.

Тема 6. Особливості організації та проведення заходів у “Спорті для всіх”. Особливості проведення заходів у «спорт для всіх». Форми рухової активності. Діяльність міжнародних організацій з підтримки спорту для всіх. Всесвітні ігри ТАФІСА Спорт для всіх. Види спорту на Всесвітніх іграх ТАФІСА Спорт для всіх (демонстраційна програма - традиційні ігри та національні види спорту; спортивна програма - змагання федерацій неолімпійських видів спорту). Українські традиційні ігри. Українські традиційні ігри для дітей та дорослих.

Тема 7. Організація та проведення спортивних заходів для осіб з інвалідністю . Основні поняття. Особливості організації змагань в адаптивному спорті.

Класифікація параатлетів. Особливості організації і проведення Паралімпійських ігор. Особливості організації і проведення Дефлімпійських ігор. Особливості організації і проведення Спеціальної Олімпіади. Всесвітні ігри військовослужбовців. Ігри нескорених в світі та Україні.

Тема 8. Організація змагань у професійних видах спорту. Особливості змагань у професійному спорті. Аналіз систем змагань в НБА, ГБЛ, НФЛ. Особливості змагань в легкій атлетиці, боксі, тенісі.

Тема 9. Організація та проведення світових спортивних заходів. Види світових спортивних заходів, вимоги щодо їх проведення. Проведення Олімпійських ігор. Участь в Олімпійських іграх. Програма Олімпійських ігор. Протокол Олімпійських ігор. Організація та проведення Всесвітніх ігор.

Тема 10. Організація та проведення Всесвітніх ігор. Значення Всесвітніх ігор. Програма Всесвітніх ігор.

Педагогіка та методика викладання у ЗВО

Тема 1. Педагогіка вищої школи у структурі педагогічних наук. Її предмет і завдання. Педагогіка вищої школи як галузь педагогічної науки. Об’єкт педагогіки вищої школи. Предмет і завдання педагогіки вищої школи. Функції педагогіки вищої школи. Основні категорії педагогіки вищої школи. Педагогіка вищої школи в системі педагогічних наук. Готовність науково-педагогічного працівника до професійної педагогічної діяльності. Методи науково-педагогічного дослідження.

Тема 2. Професійна освіта студентів як основна категорія педагогіки вищої школи. Поняття освітнього процесу, професійної освіти як основної категорії педагогіки вищої школи. Основні тенденції в галузі вищої освіти. Структура вищої освіти в Україні. Типи і статуси закладів вищої освіти. Форми навчання у закладі вищої освіти. Підготовка наукових і науково-педагогічних працівників.

Тема 3. Виховання студентської молоді. Виховання як педагогічне явище. Специфіка виховного процесу у закладі вищої освіти. Основні закономірності та принципи свиховання студентської молоді. Діяльність куратора студентської групи. Імідж куратора у закладі вищої освіти. Організація процесу виховання та самовиховання у студентській групі. Методи, форми, засоби, прийоми виховання.

Тема 4. Студент як суб'єкт процесу навчання у вищій школі. Психологічна характеристика студентства. Суперечливості та кризи студентського віку. Адаптація студента до навчання у вищій школі, її види та умови ефективності. Типологічні особливості сучасних студентів. Професійна «Я-концепція» сучасного студента.

Тема 5. Психолого-педагогічні особливості роботи зі студентською групою. Психологічні особливості та структура студентської групи. Соціалізація студента. Характеристика студентського колективу. Проблеми керівництва та лідерства в студентській групі. Психологічні особливості студентського самоврядування. Конфлікти і шляхи їх попередження у студентській групі. Формування сприятливого соціально-психологічного клімату в студентському колективі.

Тема 6. Особистість і діяльність викладача вищої школи. Психологічна характеристика особистості викладача. Професійна самосвідомість викладача. Особливості професійного самовизначення та становлення «Я-концепції» викладача. Наукова організація праці викладача як чинник його професійного самовдосконалення. Психолого-педагогічна структура діяльності викладача.

Тема 7. Педагогічне спілкування. Сутність та особливості педагогічного спілкування. Стили педагогічного спілкування. Структура особистісно-групового педагогічного спілкування. Бар'єри в спілкуванні «викладач-студент». Моделі спілкування педагога і студентів. Стратегії, прийоми, методи вирішення педагогічних конфліктів. Правила педагогічного спілкування.

Тема 8. Організація освітнього процесу у закладі вищої освіти. Дидактика вищої школи як галузь педагогіки вищої школи. Сутність процесу навчання у вищій школі. Структура діяльності суб'єктів навчального процесу: викладання і учіння. Закономірності і принципи навчання у вищій школі.

Зміст освіти у вищій школі.

Тема 9. Організаційні форми, методи і засоби навчання у закладі вищої освіти. Форми організації навчання, види навчальних занять у вищій школі та методика їх проведення. Методи і засоби навчання у вищій школі. Організація та методика проведення самостійної роботи студентів.

Організація та методика проведення практичної підготовки студентів.
Організація та методика проведення контрольних заходів. Система моніторингу якості освіти та навчального процесу у закладі вищої освіти.
Методи і засоби навчання у вищій школі.

Тема 10. Методика застосування сучасних технологій навчання у закладі вищої освіти. Диференційоване навчання як один із шляхів вдосконалення процесу навчання у сучасному закладі вищої освіти. Проблемне навчання у вищій школі як перспективний напрям розвитку творчих здібностей особистості студента. Ігрові технології навчання як нестандартна форма педагогічної взаємодії. Інформаційні технології навчання як підготовка фахівця до повноцінного життя і діяльності в умовах інформаційного суспільства, комплексна перебудова педагогічного процесу, підвищення його якості та ефективності. Інтерактивне навчання як активна взаємодія викладача і студентів

**Розподіл балів та критерії оцінювання якості знань та
практичних умінь студента на
атестаційному екзамені з
теоретико-методичних та організаційних аспектів підготовки
спортсменів
для студентів 2 курсу спеціальності 017 Фізична культура і спорт.
Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр**

**Розподіл балів оцінювання якості знань та практичних умінь студента
на АЕ:**

Складовими підсумкового оцінювання для другого (магістерського) рівня вищої освіти є:

- оцінка за теоретичну частину – 60 балів;
- оцінка за виконання першого атестаційного завдання – 20 балів;
- оцінка за виконання другого атестаційного завдання – 20 балів.

1 частина Теоретична

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
до 10 балів	Студент не володіє ключовими поняттями загальної теорії підготовки спортсмена, не знає предмету вивчення даної дисципліни. Відповідь логічна. Зміст дисципліни не засвоєний.
	Студент виявляє дуже слабе володіння основами знань із загальної теорії підготовки спортсмена. Не знає фактичного матеріалу дисципліни. Не володіє

	<p>понятійно-термінологічним апаратом з основних тем. Відповідь фрагментарна. Зміст дисципліни не засвоєний.</p>
	<p>Студент виявляє слабе володіння основними знаннями з дисципліни. Володіє понятійно-термінологічним апаратом поверхово, допускаючи при цьому грубі помилки. Зміст дисципліни засвоєно частково на поверхневому рівні. Відповідь загалом поверхова, зі значними помилками.</p>
<p>11 – 20 балів</p>	<p>Студент виявляє окремі знання з базових розділів загальної теорії підготовки спортсмена, слабо орієнтується в принципах, засобах, методах підготовки в обраному виді спорту. Володіє лише окремими визначеннями понятійно-термінологічного апарату, допускаючи помилки та неточності. Відповідь поверхова та неструктурована.</p>
	<p>Студент виявляє недостатні знання із загальної теорії підготовки спортсмена. Поверхово орієнтується в основних положеннях щодо організації та проведення навчально-тренувального процесу, підготовці та проведенні змагальної діяльності. Відповідь загалом містить значну кількість помилок і неточностей.</p>
	<p>Студент виявляє посередні знання із загальної теорії підготовки спортсмена. Поверхово орієнтується в основних положеннях щодо організації і проведення навчально-тренувального процесу та планування і здійснення змагальної діяльності. Відповідь посередня та містить окремі помилки і неточності.</p>
<p>21 – 30 балів</p>	<p>Студент володіє теоретичними знаннями, але допускає окремі помилки та неточності в інтерпретації загальних положень загальної теорії підготовки спортсмена, демонструє достатній рівень обізнаності з понятійно-термінологічним апаратом. Зміст основних розділів дисципліни засвоєний з неточностями. Відповідь за обсягами інформації достатня та містить ознаки структурованості.</p>
	<p>Студент володіє теоретичними знаннями, але допускає неточності у трактуванні загальних положень при екстраполяції на особливості обраного виду спорту. Аргументує основні положення доповіді прикладами з власного тренувального та змагального досвіду на достатньому рівні обізнаності. Відповідь логічно вибудована та змістовна.</p>
	<p>Студент володіє теоретичними знаннями на</p>

	достатньому рівні, ілюструє теоретичні положення правильно підібраними прикладами. Коректно застосовує понятійно-термінологічний апарат. Зміст всіх розділів дисципліни засвоєний повністю, але зустрічаються незначні похибки та неточності. Відповідь достатньо повна, логічно структурована.
31 – 40 балів	Студент вільно володіє теоретичними знаннями, логічно та змістовно розкриває всі питання, демонструє знання міжпредметних зв'язків, на яких вибудована сучасна теорія спорту, бездоганно володіє понятійно-термінологічним апаратом. Відповідь характеризується логікою побудови та повнотою розкриття всіх питань.
	Студент досконало володіє теоретичними знаннями з усіх питань. Обґрунтовує відповідь численними вірно підібраними прикладами спорту вищих досягнень. Розуміється на сучасних тенденціях загальної теорії підготовки спортсмена. Зміст всіх розділів дисципліни глибоко засвоєний. Відповідь характеризується повним розкриттям питання.
	Студент блискуче володіє теоретичними знаннями, логічно, аргументовано та структуровано будує відповідь. Виявляє ерудованість при розкритті вузлових теоретичних положень. Досконало оперує сучасними науковими термінами, може представити власні судження щодо проблемних питань сучасної теорії спорту. Відповідь характеризується вичерпною повнотою та бездоганністю.

2 частина Практична

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
до 5 балів	Студент розв'язав отримане завдання невірно. Запропонований ним варіант його вирішення та обґрунтування повністю хибний.
	Студент розв'язав запропоноване завдання невірно, але у наведеному ним обґрунтуванні простежується певна логіка мислення.
	Студент розв'язав запропоноване завдання невірно, але у наведеному ним обґрунтуванні міститься вірний теоретичний посил і наведений відповідний до завдання фактичний матеріал.
6 – 10 балів	Студент частково вірно розв'язав завдання, але допущені помилки та неточності істотно вплинули на представлене обґрунтування.
	Студент вірно розв'язав лише частину завдання, тобто

	вирішив його не в повній мірі, що позначилось на його обґрунтуванні в цілому.
	Студент вірно розв'язав отримане завдання, але в обґрунтуванні міститься низка неточностей та помилок.
11 – 15 балів	Студент вірно розв'язав отримане завдання із незначними похибками, але в обґрунтуванні є певні неточності.
	Студент вірно розв'язав отримане завдання, але представлене обґрунтування є неповним.
	Студент розв'язав отримане завдання загалом вірно, а неточності містяться лише в обґрунтуванні.
16 – 20 балів	Студент вірно та повністю розв'язав отримане завдання, але обґрунтував його недостатньо повно.
	Студент вірно та повністю розв'язав отримане завдання, аргументовано і повно, обґрунтувавши представлений варіант рішення.
	Студент вірно та повністю розв'язав отримане завдання, в повній мірі обґрунтувавши обраний варіант рішення, а також запропонував свій варіант його розв'язання, надавши кілька аргументів щодо його доцільності.

При оцінюванні відповіді враховується:

- ✓ рівень засвоєння та осмислення навчального матеріалу;
- ✓ рівень сформованості аналітичних умінь і концептуальних підходів;
- ✓ ступінь сформованості загально-навчальних і предметних умінь та навичок;
- ✓ рівень оволодіння розумовими операціями;
- ✓ повнота розкриття питання, логіка викладення, культура мовлення;
- ✓ здатність показати можливість та необхідність практичного застосування теоретичних психологічних знань; досвід творчої діяльності;
- ✓ уміння робити наукові обґрунтовані висновки тощо.

**ПИТАННЯ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
(теоретична частина)**

Організаційні засади розвитку сучасного спорту

1. Основні напрямки в розвитку сучасного спорту.
2. Структура масового та резервного спорту.
3. Структура сучасного спорту вищих досягнень.
4. Загальна структура міжнародної олімпійської системи.
5. Співробітництво трьох складових частин олімпійського руху - МОК, МСФ, НОК; суперечності та можливі шляхи їх вирішення.

6. Регіональні і континентальні ігри як складова частина міжнародного олімпійського руху, практика їх проведення.
7. Юнацькі олімпійські ігри
8. Ліга, асоціація, союз як основні структурні ланки професійного спорту.
9. Фактори, що впливають на організаційну структуру професійного спорту.
10. Структура професійних ліг.
11. Інфраструктура професійних ліг, команд – керівники ліг, власники команд, менеджери, тренери, спортсмени, агенти, асоціація спортсменів. Їх характеристика.
12. Клуб/ команда як низова ланка професійної ліги.
13. Вплив організаційної структури професійних ліг і асоціацій США на ведення спортивного бізнесу у Європі.
14. Законодавчий, управлінський та виконавчий ланцюги спорту високих досягнень.
15. Форми підготовки спортсменів високого класу: ШВСМ, спортивні клуби, команди майстрів та збірні команди, центри олімпійської підготовки (ЦОП).
16. Організаційна структура підготовки кваліфікованих спортсменів: міжнародні федерації та їх об'єднання, національна федерація (комісії, комітети), державні організації (спортивні школи, клуби), комерційні структури (клуби, команди), збірні команди (країни та регіону), спортсмени, тренери.
17. Організаційно-методичні основи побудови підготовки кваліфікованих спортсменів.
18. Спортивні тренувальні центри як основна організаційна структура системи забезпечення олімпійської підготовки.
19. Вплив організаційної структури професійних ліг і асоціацій США на ведення спортивного бізнесу у Європі та Україні.
20. Державна стратегія у сфері підготовки спортсменів вищої кваліфікації.

Сучасні освітні технології підготовки кваліфікованих спортсменів

1. Прогнозування розвитку конкретного виду спорту і моделювання характеристики сильних спортсменів.
2. Відбір кандидатів в збірні команди для участі в змаганнях.
3. Вдосконалення системи спортивного тренування, змагань, відновлення.
4. Соціально-економічні аспекти розвитку спорту вищих досягнень.
5. Особливості фенотипової адаптації і проблеми раціональної підготовки спортсменів.
6. Взаємозв'язок між теорією адаптації та сучасною теорією і методикою підготовки спортсменів.
7. Періодизація річної підготовки як основа формування ефективної довгострокової адаптації.
8. Стоплення і відновлення в залежності від кваліфікації і тренуваності спортсменів.

9. Особливості структури змагальної діяльності в складнокоординаційних видах спорту, спортивних іграх, спортивних єдиноборствах.
10. Альтернативні варіанти загальної структури багаторічної підготовки спортсменів.
11. Побудова підготовки в олімпійських (чотирирічних) циклах.
12. Стратегія підготовки національних збірних команд.
13. Основи теорії адаптації та закономірності її формування у кваліфікованих спортсменів.
14. Навантаження, стомлення та відновлення в системі підготовки кваліфікованих спортсменів.
15. Змагальна діяльність та її моделювання у підготовці кваліфікованих спортсменів.
16. Структура та методика побудови процесу підготовки кваліфікованих спортсменів.
17. Змагальна діяльність та підготовка за різних кліматогеографічних та погодних умов.
18. Науково-методичне забезпечення підготовки кваліфікованих спортсменів.
19. Матеріально-технічне та фінансове забезпечення підготовки кваліфікованих спортсменів.
20. Особливості структури змагальної діяльності в циклічних, швидкісно-силових видах спорту, багатоборствах і комбінованих видах спорту.

Соціально-правові основи сучасного спорту

1. Поняття і сутність права, його основні функції в спорті
2. Юридична відповідальність та її види в спорті
3. Поняття та негативний вплив «фонових» явищ на стан злочинності, їх профілактика в галузі спорту.
4. Віктимологічна профілактика окремих видів злочинів та її значення для організаторів та учасників спортивних змагань
5. Загальна характеристика законодавства в галузі спорту
6. Соціально-політичні та організаційно-правові основи олімпійського і професійного спорту
7. Форми взаємодії спортивних організацій з органами публічної влади та об'єднаннями громадян.
8. Особливості надання адміністративних послуг в галузі спорту.
9. Нормативне регулювання діяльності міжнародних спортивних організацій і рухів.
10. Особливості діяльності спортивних федерацій як суб'єктів адміністративно-правових відносин в галузі спорту
11. Організаційно-правові основи допінг-контролю в сучасному спорті
12. Правове забезпечення безпеки виробництва та екологічної безпеки в спортивній діяльності

Перетренованість і травматизм спортсменів

1. Охарактеризуйте чинники, що ведуть до перетренованості спортсменів.
2. Охарактеризуйте психологічні, фізіологічні та методичні причини перетренованості.
3. Охарактеризуйте стадії перетренованості спортсменів.
4. Які наслідки має перетренованість на організм спортсмена?
5. Охарактеризуйте чинники, що ведуть до перетренованості спортсменів.
6. Які заходи профілактики необхідно здійснювати задля попередження перетренованості.
7. Охарактеризуйте організаційні та матеріально-технічні причини травматизму спортсменів.
8. Охарактеризуйте медико-біологічні та психологічні причини травматизму спортсменів.
9. Охарактеризуйте спортивно-педагогічні причини травматизму спортсменів.
10. Механізми виникнення спортивних травм.
11. Фактори ризику спортивних травм.
12. Типи і локалізація спортивних травм в обраному виді спорту.
13. Визначення поняття «спортивний травматизм». Статистика спортивного травматизму.
14. Діагностика перетренованості. Фізіологічні методи діагностики.
15. Допінг як причина виникнення спортивних травм.
16. Охарактеризуйте стан «виснаження спортсмена».
17. Охарактеризуйте стан перетренованості спортсмена за дисневротичним синдромом?
18. Охарактеризуйте стан перетренованості спортсмена за дисгормональним синдромом?

Організація масових спортивних заходів

1. Нормативні документи, що регламентують проведення масових спортивних заходів.
2. Етапи проведення масового спортивного заходу.
3. Особливості проведення заходів у «Спорті для всіх».
4. Особливості організації змагань в адаптивному спорті.
5. Особливості організації і проведення Дефлімпійських ігор.
6. Особливості організації і проведення Спеціальної Олімпіади.
7. Особливості організації і проведення змагань у професійному спорті.
8. Особливості організації та проведення спортивно-масових заходів для дітей молодшого шкільного віку.
9. Особливості організації та проведення спортивно-масових заходів для дітей середнього шкільного віку.
10. Особливості організації та проведення спортивно-масових заходів для дітей старшого шкільного віку.

Педагогіка та методика викладання в ЗВО

1. Сутність, мета і завдання педагогіки вищої школи. Її зв'язок із загальною педагогікою та психологією.
2. Закономірності, принципи та функції освітнього процесу у ЗВО.
3. Характеристика основних стилів і методів педагогічного спілкування викладача та студентів.
4. Професійно-педагогічна компетентність викладача ЗВО: структура, зміст, шляхи формування.
5. Педагогічна майстерність викладача у системі професійної підготовки фахівців з фізичної культури і спорту.
6. Особливості виховної роботи у студентських групах спортивних спеціальностей.
7. Інноваційні технології навчання у закладах вищої освіти (модульно-рейтингове, інтерактивне, дистанційне навчання тощо).
8. Методика викладання фахових дисциплін у галузі фізичної культури і спорту: принципи, методи, засоби.
9. Контроль і оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту.
10. Академічна добросовісність і педагогічна етика викладача ЗВО.

ПИТАННЯ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ (практична частина)

Організаційні засади розвитку сучасного спорту

1. Ви менеджер і прагнете створити власний спортивний клуб. З чого ви розпочнете свою роботу?
2. Всі сучасні кваліфіковані спортсмени відносяться до того чи іншого спортивного клубу чи команди. Що визначає їх статусність?
3. Основою організаційної структури сучасного спорту є спортивний клуб чи команда. Визначіть його організаційну структуру?
4. Ви тренер спортсменів, що підготовлені для участі у змаганнях. До кого ви звернетесь для отримання інформації про календар змагань на рівні свого регіону (області), країни, континенту чи світу?
5. Для підготовки спортсменів до конкретних змагань потрібно володіти інформацією про особливості їх проведення. Назвіть документ та його структуру, де цю інформацію можна отримати?
6. Ви тренер олімпійського виду спорту і маєте конкурентоздатних спортсменів (спортсмена) для участі в Олімпійських іграх. Яка організаційна структура допоможе вам реалізувати ці амбітні цілі?
7. Ви менеджер і маєте амбітні цілі створити професійну лігу. Для реалізації цього проекту вам потрібно володіти інформацією про її структуру. Визначіть її?

8. Ви працюєте у державних організаційних структурах спорту України. Визначіть їх структуру і функції?
9. Ви працюєте у громадських організаційних структурах спорту України. Визначіть їх структуру і функції?
10. Ви працюєте у комерційних організаційних структурах спорту України. Визначіть їх структуру і функції?
11. Ви працюєте фахівцем конкретного виду спорту. Для кар'єрного зростання вам потрібно володіти організаційними основами виду спорту від найнижчих до найвищих його ланок. Визначіть як організований вид спорту у планетарному масштабі?
12. Ви працюєте в не олімпійському виді спорту і маєте конкурентоздатних атлетів на міжнародному рівні. Для забезпечення їх кар'єрного зростання необхідна участь у міжнародних змаганнях. Визначіть міжнародну організаційну структуру не олімпійського спорту?

Сучасні освітні технології підготовки кваліфікованих спортсменів

1. Ви – тренер кваліфікованих спортсменів. Для підготовки до успішного виступу на престижних змаганнях Вам потрібно визначити стратегію підготовки. Які основні положення у системі підготовки спортсменів Ви визначите?
2. Орієнтуючись на закономірності формування ефективної довгострокової адаптації, яку Ви вибудуєте періодизацію річної підготовки.
3. Як тренер Ви будете подавати вправи для їх виконання спортсменам. Для формування реакцій адаптації Вам потрібно буде враховувати певні компоненти навантаження. Змодельуйте вправу на розвиток вибухової сили у Вашому виді спорту для підготовки кваліфікованого спортсмена.
4. Для успішного виступу на змаганнях структура змагальної діяльності спортсмена повинна відповідати вимогам конкурентності. Змодельуйте її.
5. У сучасному спорті працює принцип гендерної рівності. Визначіть основні відмінності у системі підготовки чоловіків і жінок. Побудуйте втягуючий мезоцикл тренування жінок.
6. Проведення престижних змагань часто відбувається при високих температурах навколишнього середовища. Які заходи та прийоми Ви будете застосовувати, щоб забезпечити адаптацію спортсмена до умов спеки.
7. Престижні змагання сучасного спорту проводяться в різних країнах на різних континентах. Для успішного виступу на них Вам потрібно буде забезпечити адаптацію до добових змін у стані організму Вашого спортсмена. Вибудуйте систему передзмагальної підготовки.
8. Сучасна система підготовки кваліфікованих спортсменів не може бути ефективною без застосування тренажерних пристроїв, діагностичної та керуючої апаратури. Дайте їх класифікацію і характеристику.
9. Як тренер Ви будете подавати вправи для їх виконання спортсменам. Для формування реакцій адаптації Вам потрібно буде враховувати певні компоненти навантаження. Змодельуйте вправу на розвиток силової

витривалості у Вашому виді спорту для підготовки кваліфікованого спортсмена.

10. Як тренер Ви будете подавати вправи для їх виконання спортсменам. Для формування реакцій адаптації Вам потрібно буде враховувати певні компоненти навантаження. Змодельуйте вправу на розвиток спеціальної витривалості у Вашому виді спорту для підготовки кваліфікованого спортсмена.

11. Проведення престижних змагань часто відбувається при низьких температурах навколишнього середовища. Які заходи та прийоми Ви будете застосовувати, щоб забезпечити адаптацію спортсмена до умов холоду.

12. Для забезпечення ефективної сучасної системи підготовки кваліфікованих спортсменів часто використовують тренажерні пристрої. Визначить та класифікуйте тренажерні пристрої для спеціальної фізичної підготовки у вашому виді спорту.

Соціально-правові основи сучасного спорту

1. Спортсмен К. під час проведення спортивних змагань ініціював конфлікт і вчинив бійку з представником команди суперника, в результаті чого останній отримав легкі тілесні ушкодження, що не дозволило йому продовжити участь у змаганнях. До якого виду юридичної відповідальності може бути притягнутий спортсмен К.?

2. Керівник футбольного клубу не погодився з висновками Комітету Української Асоціації футболу з атестації футбольних клубів щодо прийнятого рішення про відмову видачі його клубу ліцензії. До яких структурних підрозділів УАФ має право звернутися керівник футбольного клубу та чи має він право на звернення, як суб'єкт спортивних спорів, до національних судів?

3. Працівник правоохоронного органу (поліції) за підозрою у причетності до скоєння кримінального правопорушення затримав та доставив до відділу поліції тренера спортклубу з карате. В процесі з'ясування обставин по справі правоохоронець допустив перевищення своїх службових повноважень та вчинив службове підроблення процесуальних документів з метою доведення вини затриманого. Згодом висунуті звинувачення не знайшли свого підтвердження. Враховуючи такі неправомірні дії працівника поліції, до якого органу державної влади має право звернутися тренер спортклубу?

4. До керівника спортклубу звернувся тренер М. з проханням надати йому відпустку для завершення підготовки та захисту дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання та спорту. Як називається такий вид відпустки і яким Законом України він встановлений для використання в трудовій діяльності?

5. Голова спортивної федерації з легкої атлетики, як суб'єкт адміністративно-правових відносин у галузі спорту, зловживаючи службовим становищем, здійснив підкуп особи, яка надає публічні послуги, та протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань. Який вид юридичної

відповідальності може бути застосований до керівника федерації за скоєне правопорушення?

6. Представник команди Н. з баскетболу під час підготовки до спортивних змагань виявив та зафіксував наявність неетичних висловлювань одним із спортсменів команди суперника та порушення контракту з федерацією. До якого органу для вирішення спору щодо прав та обов'язків у сфері спортивних відносин має право звернутися представник команди Н. і до якої категорії відноситься зазначений вид спортивного спору?

7. Член збірної команди України з боксу (спортсмен Б.) під час підготовки до чемпіонату Європи займався пропагандою допінгу та розповсюдженням заборонених препаратів. Які нормативно-правові акти порушив спортсмен Б. та який вид відповідальності може бути застосований до нього за порушення антидопінгової політики в сучасному спорті.

8. Керівник Д. обласного відділення НОКу заключив договір з підрядником на виготовлення та встановлення білбордів з використанням олімпійської символіки в рекламних цілях. Чи правомірними є дії керівника Д. і який орган надає дозвіл на його використання відповідно до визначених яким саме компетентним органом умов?

9. Під час підготовки до екзамену між студентом П. і студентом М. виник спір, щодо правильності визначення поняття і сутності права. Студент П. характеризував право, як систему соціальних загально-обов'язкових норм, дотримання і виконання яких забезпечується державою. Студент М. визначив право, як сукупність понять правопорушення, суб'єктів, об'єктів і типів правопорушення (матеріалістичне, ідеалістичне та ліберально-юридичне). Яка з відповідей вважається правильною?

10. Вчитель/тренер К., як суб'єкт профілактики правопорушень, дотримуючись встановлених чинним законодавством форм і методів профілактики правопорушень, в процесі здійснення превентивних заходів з учнями/спортсменами вирішив запросити на зустріч з ними представника Національної поліції для проведення необхідної роз'яснювальної роботи та інформування про стан злочинності в сфері освіти і сфері спорту.

До якої галузевої служби Національної поліції буде звертатись вчитель/тренер К, та до якого виду заходів профілактики за їх класифікацією відноситься така зустріч?

11. Президент федерації України зі спортивної гімнастики звернувся до Кропивницького міського голови з проханням сприяти забезпеченню підготовки та проведенню в м. Кропивницький чемпіонату України з велосипедного спорту, який входить до програми Олімпійських ігор. На які нормативно-правові акти буде посилатись у своєму письмовому зверненні Президент федерації України, що урегульовують спорт в Україні?

12. Член збірної команди області з настільного тенісу Р., під час поїздки потягом Кропивницький - Київ для участі в спортивних змаганнях грав із сусідом в купе в карти, вживав запропоновані йому напої та продукти сумнівного походження, в результаті чого втратив контроль над собою і заснув. Такою поведінкою, що призвела до недбалого ставлення до безпеки

своєї особистості та збереження майна, а також сприяла вчиненню злочину, а саме - крадіжки незнайомими особами його документів, грошей та особистих речей.

Як, в даному випадку, називається така поведінка спортсмена Р. та ким і які індивідуальні заходи профілактичного характеру повинні були з ним проводитися?

Перетренованість і травматизм спортсменів

1. Охарактеризуйте відмінності станів «стомлення», «перевтома», «перетренованість». Оцініть їх з погляду норми або патології. Поясніть причини їх розвитку, значення в практиці спортивної підготовки. Запропонуйте профілактику.

2. Охарактеризуйте відмінності станів «виснаження», «перенапруження», «перетренованість». Оцініть їх з погляду норми або патології. Поясніть причини їх розвитку, значення в практиці спортивної підготовки. Запропонуйте профілактику.

3. У спортсмена високої кваліфікації, що спеціалізується в легкоатлетичному бігу на середні дистанції, з'явилися суб'єктивно швидко стомлюваність, зниження працездатності, емоційна нестабільність, підвищена дратівливість, небажання тренуватись, нав'язливий стан про можливий програш у змаганнях, невпевненість у своїй підготовленості до змагань. Для якого синдрому характерний такий стан? Укажіть причини його розвитку. Запропонуйте профілактику.

4. У спортсмена останнім часом результат стоїть на місці, іноді буває і погіршується. При цьому його нічого не турбує, він сумлінно відвідує тренування і виконує усі завдання. Однак спортсмен помічає, що часто просинається у ночі, погіршився апетит, виникають проблеми у концентрації уваги під час тренувань і змагань. Поясніть причини таких змін. Дайте практичні рекомендації.

5. Спортсмен помічає, що скільки б він не докладав зусиль під час тренувань, на змаганнях його результати не покращуються, більш того, – знижуються. Під час відвідування спортивного лікаря з'ясувалось, що спортсмен тривалий час не відсипається, як наслідок, цілий день відчуває в'ялість, сонливість, апатію, роздратованість. Іноді виникають болі в області серця. Поясніть причини таких змін. Дайте практичні рекомендації.

6. Спортсмен високої кваліфікації тривалий час робить усе можливе, щоб вдало виступити на змаганнях. Для цього частіше почав тренуватись, збільшив інтенсивність та обсяг навантаження. Однак окрім неврозів, що призвели до конфлікту з тренером, батьками та оточуючими, нічого не досяг. Спортивні результати продовжували погіршуватись. Назвіть цей стан і причини його розвитку. Дайте практичні рекомендації.

7. Охарактеризуйте види травм в обраному виді спорту. В чому полягає профілактика.

8. Охарактеризуйте причини та типові помилки, що ведуть до стану перетренованості та травматизму в обраному виді спорту.
9. Спортсмен після участі у відповідальних змаганнях відчуває втому, має пригнічений стан та всі ознаки першої стадії перетренованості, які педагогічні засоби оптимізації відновлення спортивної працездатності ви будете рекомендувати.
10. Спортсмен після участі у відповідальних змаганнях відчуває втому, має пригнічений стан та всі ознаки першої стадії перетренованості, які психологічні засоби оптимізації відновлення спортивної працездатності ви будете рекомендувати.
11. Спортсмен після участі у відповідальних змаганнях відчуває втому, має пригнічений стан та всі ознаки першої стадії перетренованості, які медичні засоби оптимізації відновлення спортивної працездатності ви будете рекомендувати.
12. Які рекомендації необхідно дати спортсмену для запобігання синдрому перетренованості?

Організація масових спортивних заходів

1. Уявіть, що Вам доручили організувати і провести масовий спортивний захід. Складіть загальний план підготовки до проведення змагань.
2. Уявіть, що Вам доручили організувати і провести міські змагання з обраного виду спорту. Складіть сценарій відкриття змагань.
3. Уявіть, що Вам доручили організувати і провести міські змагання з обраного виду спорту. Підготуйте протокол ходу змагань.
4. Уявіть, що Вам доручили організувати і провести міські змагання з обраного виду спорту. Складіть програму змагань.
5. Уявіть, що Вам доручили організувати і провести міські змагання з обраного виду спорту. Складіть кошторис на проведення змагань.
6. Уявіть, що Вам доручили організувати і провести змагання у «Спорті для всіх». Складіть програму спортивного заходу.

Педагогіка та методика викладання в ЗВО

1. Розробити фрагмент навчального заняття (лекції або практичного) з фахової дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання» з урахуванням сучасних педагогічних технологій.
2. Скласти основні елементи конспекту заняття для студентів ЗВО із зазначенням мети, завдань, методів, форм організації навчання та засобів контролю.
3. Проаналізувати педагогічну ситуацію (конфлікт, низька мотивація студентів, труднощі комунікації) і запропонувати варіанти педагогічно доцільного вирішення.
4. Скласти приклад критеріальної шкали (перелік критеріїв) оцінювання навчальних досягнень студентів під час виконання практичних занять.

5. Підібрати приклади ефективних методів навчання для роботи зі студентами спортивних спеціальностей (лекційні, практичні, інтерактивні, ігрові тощо) і коротко обґрунтувати вибір.
6. Обґрунтувати застосування методів мотивації студентів до активної участі у навчальному процесі та самостійній роботі з дисципліни «Фізична культура і спорт».

Література

Організаційні засади розвитку сучасного спорту

Основна

1. Імас Є.В., Борисова О.В., Матвеев С.Ф. Неолімпійський спорт: навчальний посібник. Київ: Олімпійська література, 2015. 184 с.
2. Гуськов С.И., В.Н. Платонов, М.М. Липец, Б.Н. Юшко. Профессиональный спорт. К.: Олимпийская литература, 2000. 391 с.
3. Платонов В. Н., Булатова М. М., Бубка С. Н. Олимпийский спорт: в 2 т. К. : Олимп. лит., 2009. Т. 2. 696 с.
4. Воропай С.М. Теорія і методика волейболу. Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В.Винниченка, 2011. 424 с.
5. Павленко Ю.О. Науково-методичне забезпечення підготовки спортсменів в олімпійському спорті. К.: Олімп. л-ра, 2011. 312 с.

Допоміжна

1. Платонов В. Н., Булатова М. М., Мичуда Ю. П. Олимпийский спорт. К.: Олимп. спорт, 2014. 176 с.
2. Долбишева Н. Г., Шевляк І.М. Всесвітні ігри у міжнародному спортивному русі. Дніпропетровськ: Інновація, 2015. 312 с.
3. Дрюков В.О., Містулова Т.Є. Науково-методичне та медичне забезпечення спортсменів у спорті найвищих досягнень. Київ: Наукова думка, 2004. 277 с
4. Международная хартия физического воспитания и спорта. [Электронный ресурс] // Режим доступа: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_350
5. Наказ Міністерства молоді та спорту України «Про затвердження Порядку визнання видів спорту, включення їх до Реєстру визнаних видів спорту в Україні, порядок його ведення» від 27.01.2014 № 149 (редакція наказу Міністерства молоді та спорту України від 24.05.2017 № 2151) / Реєстр визнаних видів спорту в Україні / Додаток. Київ: Мінмолодьспорт України, 2014. С. 1-7.

Сучасні освітні технології підготовки кваліфікованих спортсменів

Основна

1. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения. Киев : Олимпийская литература, 2004. 808с.
2. Платонов В. Н. Периодизация спортивной тренировки. Общая теория и её практическое применение. Киев : Олимп. лит., 2013. 624 с.
3. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения : учебник [для тренеров] : в 2 кн. Киев : Олимп. лит., 2015. Кн. 1., 2015. 680 с.

Допоміжна

1. Бондарчук А. П. Періодизація спортивного тренування. Київ : Олімпійський спорт, 2000. 568 с.
2. Воропай С.М. Теорія і методика волейболу. Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В.Винниченка, 2011. 424 с.
3. Дрюков В.О., Містулова Т.Є. Науково-методичне та медичне забезпечення спортсменів у спорті найвищих досягнень. Київ: Наукова думка, 2004. 277 с.
4. Костюкевич В.М. Теорія і методика тренування спортсменів високої кваліфікації: навчальний посібник. Вінниця: «Планер», 2007. 273 с.
5. Кутек Т. Б. Сучасна спортивна підготовка кваліфікованих спортсменок, які спеціалізуються в легкоатлетичних стрибках: Монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 280 с.
6. Медико-біологічне забезпечення підготовки спортсменів зб.команд України з олімпійських видів спорту: Методичний посібник /під заг.ред. О.А. Шинкарук. Київ, 2009. 93 с.
7. Павленко Ю.О. Науково-методичне забезпечення підготовки спортсменів в олімпійському спорті. Київ : Олімп. л-ра, 2011. 312 с.
8. Шахлина Л. Г. Медико-биологические основы спортивной тренировки женщин. Киев : Наукова думка, 2001. 327 с.

Соціально-правові основи сучасного спорту

Основна

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України від 23.07.1996. № 30. С. 141.
2. Закон України “Про підтримку олімпійського, параолімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні” : від 14.09.2000 р., № 1954-III // ВВР України. 2000. № 43. С. 370.
3. Закон України “Про фізичну культуру і спорт” / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994. № 14. С. 80.
4. Наказ Міністерства молоді та спорту «Про затвердження Кваліфікаційних норм та вимог Єдиної спортивної класифікації України з олімпійських видів спорту». №1258 від 17.04.2014 р.
5. Наказ Міністерства молоді та спорту «Про затвердження Кваліфікаційних норм та вимог Єдиної спортивної класифікації України з неолімпійських видів спорту». №1305 від 24.04.2014 р.

6. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галунько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.
7. Загальна теорія держави і права: [Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів] / М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін. Харків: Право, 2009. 584 с.
8. Теорія держави та права : навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.] ; за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. Київ : НАВС, Освіта України, 2017. 320 с.
9. Трудове право України. [текст] підручник / за заг. ред. М.І. Іншина, В.Л. Костюка, В.П. Мельника. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 472 с.

Допоміжна

1. Бордюгова Г. Акти міжнародного спортивного законодавства як основа формування відповідної галузі міжнародного права. *Віче*. 2009. № 3. С. 12-14.
2. Бордюгова Г. Ю. Міжнародне спортивне право як основа для формування національної галузі права «Спортивне право України» : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11. Київ, 2009. 19 с.
3. Джафарова О. В., Іванов В. О. Спортивне право як підгалузь особливої частини адміністративного права. *Юрист України*. 2011. № 3 (16). С. 44-49.
4. Забара С. Г. Проблеми визначення поняття та предмета спортивного права України. *Підприємництво, господарство і право*. 2008. №7. С. 102-105.
5. Заярний О. А., Куц А. В. Спортивне право в Україні. Ознаки самостійної галузі. *Юридичний Вісник України*. 2011. № 50 (17-23 грудня). С. 14.
6. Костенко М. П. Законодавче та нормативно-правове забезпечення розвитку спорту вищих досягнень в Україні / М. П. Костенко, В. П. Карленко, А. В. Домашенко, Є. В. Імас та ін. *Актуальні проблеми фізичної культури і спорту*. 2003. № 1. С. 13.
7. Нормативно-правове та організаційно-управлінське забезпечення розвитку фізичної культури і спорту в Україні / В. П. Корж, Ю. О. Павленко, М. В. Дутчак, О. К. Артем'єв, В. П. Карленко, В. О. Дрюков. *Актуальні проблеми фізичної культури і спорту*. 2006. № 10. С. 4-12.

Перетренованість і травматизм спортсменів

Основна література:

1. Платонов В. Н. Перетренованість в спорті. *Наука в олімпійському спорті*. № 1, 2015. С. 19-34.
2. Михалюк Є.Л., Черепок О.О. Передпатологічні стани, захворювання та ушкодження, які виникають при нераціональних заняттях фізичною культурою та спортом. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів при підготовці до практичного заняття.- Запоріжжя, 2009. 36 с.
3. Физиологическое тестирование спортсменов высокого класса: [научно – практическое руководство]/ науч. ред. Дж.Д. Мак Дугал, Г.Э. Уэнгер, Г.Дж. Грин (1998). Киев: Олимпийская литература. 431 с

4. Романчук О. П. Лікарсько-педагогічний контроль в оздоровчій фізичній культурі : навч.-метод. посіб. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2010. 206 с.

5. Спортивные травмы. Основные принципы профилактики и лечения / под ред. П. Ренстрема. Киев : Олимп. лит., 2002. 379 с.

Додаткова література:

6. Відновлювальні засоби працездатності у фізичній культурі і спорті / Ячнюк І. О., Воробйов О. О., Романів Л. В., Ячнюк Ю. Б. та ін. : підручник. Чернівці : Книги – ХХІ, 2009. 432 с.

7. Маліков М. В., Сватъєв А. В., Богдановська Н. В. Функціональна діагностика у фізичному вихованні і спорті : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. Запоріжжя : ЗДУ, 2006. 227 с.

Інформаційні ресурси

1. Гузій О. В. Втома, перевтома і перетренованість. Гостре і хронічне фізичне перенапруження. Засоби відновлення спортивної працездатності : лекція № 4 з дисципліни „Спортивна медицина” для студентів III курсу факультету фізичної реабілітації денної форми навчання. URL: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/10341>

1. Боб А. Розтяжка для кожного. URL: http://loveread.ec/read_book.php?id=71199&p=1

2. Трунина С. Г. Перетренованность у спортсменов - проявление, лечение, меры профилактики. *Вестник КазНМУ*, 2012. №1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/peretrenirovannost-u-sportsmenov-proyavlenie-lechenie-mery-profilaktiki>

3. Невідкладні стани в спорті. URL: <http://kaf-fis-reab.dsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/02/6.pdf>.

4. Теоретичний огляд проблеми травматизму у спорті: загальна характеристика та класифікація. URL: <https://studfile.net/preview/3535306/page:2/>

5. Травматизм. Профілактика травматизму. URL: <https://horting.org.ua/node/665>

Організація масових спортивних заходів

Основна

1. Бріскін Ю. Адаптивний спорт. Спеціальні Олімпіади: навч. посіб. Львів : Ахілл, 2003. 128 с. (ISBN 966-7617-51-3).

2. Дудчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті. К.: Олімпійська література. 2007. 112 с.

3. Павлюк Є.О., Свіргунець Є.М. Олімпійський і професійний спорт: навчальний посібник. Хмельницький: ХНУ, 2010. 254 с.

4. Повалій Т. Л., Світайло Н. Д. Івент-менеджмент: навчальний посібник. Суми: Сумський державний університет, 2021. 198 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstreamdownload/123456789/82458/1/Povalii_management.pdf;jsessionid=DFFC6B06FDFB9F4B17C416F8114F5DF6

5. Кругляк О.Я. Рухливі ігри та естафети в школі: Посібник для вчителя. Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. 60с.
6. Олимпийская хартия.
URL: <https://lasersailing.com.ua/images/olimpic.pdf>
7. Про затвердження норм витрат на проведення спортивних заходів державного та міжнародного рівня / Кабінет Міністрів України. 2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/689-2013-%D0%BF#Text>
8. Про затвердження Положення про порядок організації і проведення офіційних спортивних змагань і навчально-тренувальних зборів та порядок матеріального забезпечення їх учасників. Міністерство молоді та спорту, 2022. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/RE31716?an=1>
9. Сергієнко В.М., Полтавцева Т.І. Технології організації спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи: Навчальний посібник для студентів спеціальності “Фізична культура”. 2-е вид., перероб. і доп. Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2008. 164 с.

Допоміжна

1. Деделюк Н. Організація масових фізкультурно-оздоровчих спортивних заходів з використанням національних традицій фізичного виховання. Луцьк: Волинський національний університет Імені Лесі Українки, 2008. 71 с.
2. Дергачова Г.М. Івент-менеджмент. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/51203/1/Event%20management_konspect.pdf
3. Про фізичну культуру і спорт: Закон України. Верховна Рада України, 1994. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text>
4. Сервачак О.В., Лефтеров В.О. Психологія проведення масових спортивних заходів на великих стадіонах: монографія. Одеса: Фенікс, 2018. 254 с.

Інформаційні ресурси

1. НОК України. Режим доступу до ресурсу: <http://noc-ukr.org/>
2. Ukraine Sport Events. Офіційний сайт URL: <https://sportevent.com.ua/>

Педагогіка та методика викладання в ЗВО

Основна література

1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи: навч.-метод. посіб. Київ: Кондор, 2008. 272 с.
2. Бех І. Д. Виховання особистості: у 2 т. Київ: Либідь, 2003.
3. Вітвицька С. С. Педагогіка вищої школи: методичний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2018.
4. Вітвицька С. С., Андрійчук Н. М. Основи педагогіки вищої школи / Fundamentals of Higher School Pedagogy: Білінгвальний навч.-метод. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Житомир: Вид-во ЖДУ, 2019. 312 с.
5. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження: методологічні поради молодим науковцям. Київ: Вища школа, 2016.

6. Зязюн І. А. Педагогічна майстерність. Київ: СПД Богданова А. М., 2009.
7. Підласий І. П. Педагогіка: новий курс. У 2 кн. Кн. 1: Загальні основи педагогіки. Київ: Освіта, 2019.
8. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Вінниця : ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.
9. Круцевич Т. Ю. (ред.) Теорія і методика фізичного виховання: у 2 т. Київ: Олімпійська література, 2017.

Допоміжна

1. Бондар В. І. Дидактика: підручник для студентів педагогічних спеціальностей. Київ: Либідь, 2015.
2. Євтух М. Б., Сисоєва С. О. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2020.
3. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навч.-метод. посібник. Київ: ЕКМО, 2011.
4. Кузь В. Г., Коберник О. М. Інноваційні педагогічні технології у вищій школі. Вінниця: Нова книга, 2019.